

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Fondul Social European+

Programul Educație și Ocupare (PEO) 2021-2027

Prioritate: P9 Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității

ESO4.7 Promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a oportunităților flexibile de actualizare a competențelor și de recalificare pentru toți, ținând seama de competențele antreprenoriale și digitale, printr-o mai bună anticipare a schimbării și a cerințelor de noi competențe bazate pe nevoile pieței muncii, precum și prin facilitarea tranzițiilor profesionale și promovarea mobilității profesionale

Titlul proiectului: „**ACT - Actualizarea competențelor angajaților pentru anticiparea schimbărilor pe piața muncii**”

Contract de finanțare nr. PEO/78/PEO_P9/OP4/ESO4.7/PEO_A36 -309057 – nr.inreg. 5233/30.08.2024

Cod SMIS: **309057**

PREZENTAREA CONCEPTELOR CHEIE LEGATE DE NEDISCRIMINARE SI DIVERSITATE, INCLUSIV ASPECTE LEGATE DE GEN,RASA, ETNIE,ORIENTARE SEXUALA, RELIGIE, DIZABILITATE

A5.2 “ACCES EGAL LA FPC PENTRU TOTI ANGAJATII” – MASURI DE CRESTERE A PARTICIPARII ANGAJATILOR LA PROGRAMELE DE FPC PRIN PROMOVAREA NEDISCRIMINARII SI A PREVENIRII ORICAREI FORME DE DISCRIMINARE

Expert: Pinaru Edit
Data: 18-21.10.2024
Semnatura:

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

“Am luptat împotriva dominației albe și am luptat împotriva dominației negre. Idealul meu cel mai scump este acela al unei societăți libere și democratice în care toți să trăiască în armonie și să aibă șanse egale”.

Nelson Mandela

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Context

Principiul non-discriminării reprezintă un principiu general al legislației UE. El este menționat expres în numeroase dispoziții ale tratatelor.

Scopul legii nediscriminării este de a permite tuturor persoanelor o șansă echitabilă și corectă în accesarea oportunităților disponibile într-o societate.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Articolul 21(1) din Cartă statuează:

“Orice discriminare bazată pe orice criteriu precum sex, rasă, culoare, etnie sau origine socială, trăsături genetice, limbă, religie sau credință, opinie politică sau de altă natură, apartenență la o minoritate națională, proprietate, naștere, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală este interzisă.”

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

În continuare, articolul 13 din TCE statuează:

“Fără a desconsidera prevederile celorlalte dispoziții ale Tratatului și în limitele puterii conferite de acesta Comunității Europene, Consiliul în unanimitate, acționând la propunerea Comisiei și după consultarea cu Parlamentul European, poate lua decizii necesare pentru combaterea discriminării bazate pe sex, origine rasială sau etnică, religie sau credință, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală.”

Criteriile stabilite de legislația românească sunt:

- rasă	- sex
-naționalitate	- orientare sexuala
-etnie	- vârstă
-limbă	- handicap
- religie	- boală cronică necontagioasă
- categorie social	- infectare HIV
- convingeri	- apartenență la o categorie defavorizată

De asemenea, este inclus orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

FORMELE DISCRIMINĂRII

Discriminarea directă

Se produce atunci când o persoană beneficiază de un tratament mai puțin favorabil decât o altă persoană care a fost, este sau ar putea fi într-o situație comparabilă, pe baza oricărui criteriu de discriminare prevăzut de legislația în vigoare.

Care sunt elementele discriminării directe?

Mai întâi—identificarea tratamentului:

- termenii și condițiile pentru desfășurarea muncii
- de ex. alocarea pe ture, 0 acces la beneficii
- lipsa acțiunii/ neluarea de măsuri –de ex. nu promovare, nu creștere de salariu, nu acces la pregătire, nu oferte de muncă

Când este tratamentul „mai puțin favorabil”?

- În al doilea rând—identificarea elementului de comparație
 - Efectuarea unei comparații este esențială în materia discriminării = în cazul discriminării directe –cine este elementul de comparație?
 - Elementul de comparație este persoana fără caracteristica relevantă protejată –ale cărei circumstanțe nu sunt diferite ca substanță.
- Element de comparație actual, anterior sau ipotetic

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Discriminarea indirectă

Se produce atunci când o prevedere, un criteriu, o practică aparent neutră dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute de legislația în vigoare, cu excepția cazurilor în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere aceluia scop sunt adecvate și necesare.

De asemenea, discriminarea indirectă este orice comportament activ sau pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat, supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de altele care se află în situații egale.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Care sunt elementele discriminării indirecte?

- Mai întâi–identificarea PCP, prevederea, criteriul sau practica aparent neutră
- Regula care se aplică întregii activități.
- Condițiile pe care trebuie să le îndeplinească toată lumea.
- Care este prevederea aparent neutră, corectă și care se aplică „în mod egal” tuturor?
- Vechimea –dacă este obiectiv necesară
- Plata pentru munca cu timp parțial
- Cerințe fizice –înălțimea, Kalliri C-409/16

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

În ce constă impactul, dezavantajul?

- În al doilea rând –în ce constă dezavantajul? Ce efect are PCP?
- În ce constă dezavantajul pe care îl creează pentru persoanele de un anumit sex în comparație cu persoanele de un alt sex?
- Așadar diferența nu este una de tratament–tratamentul este același
- Diferența se află la nivelul rezultatului sau efectului sau impactului aceluși tratament asupra unui grup cu o anumită caracteristică protejată în comparație cu un grup care nu posedă caracteristica protejată

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Este justificat din punct de vedere obiectiv?

- În al treilea rând—este obiectiv justificat printr-un scop legitim?
- Sunt mijloacele folosite pentru atingerea aceluși scop corespunzătoare și necesare?
- Vechimea —dacă este obiectiv necesară
- Aptitudini profesionale—nivelul de pregătire

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Discriminarea multiplă

Survine atunci când o persoană sau un grup de persoane sunt tratate diferențiat, într-o situație egală, pe baza a două sau a mai multor criterii de discriminare, cumulativ.

Exemplu:

- persoană este discriminată nu doar din cauză că este, de exemplu, femeie, ci și pentru că este în vârstă.
- Un elev este discriminat nu doar pentru că este rrom, ci și pe criteriu social, familia lui fiind săracă.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Hărțuirea

Este orice comportament care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv, pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Victimizarea

Este orice tratament advers, venit ca reacție la o plângere sau acțiune în instanță sau la instituțiile competente, cu privire la încălcarea principiului tratamentului egal și al nediscriminării.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Dispoziția de a discrimina (ordinul de a discrimina)

Este considerată a fi tot o formă de discriminare și reprezintă un ordin primit de o persoană sau un grup de persoane de la o altă persoană sau grup de persoane pentru a discrimina.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Cauzele discriminării sunt stereotipizarea și prejudecățile.

Stereotipizarea este o formă de discriminare. Mulți oameni devin țapi ispășitori pentru problemele care nu sunt din vina lor. Acest lucru este comun atunci când două grupuri etnice defavorizate concurează cu alți pentru recompense economice. Acest lucru este în mod normal, îndreptat împotriva grupurilor care sunt relativ neputincioase, pentru că ele sunt o țintă ușoară. Aceasta implică frecvent proiecție, care este atribuirea inconstienței la alții de propriile dorințe sau nevoi.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Grupurile supuse cel mai adesea discriminării și asupra cărora s-au centrat cele mai multe studii sunt: minoritățile etnice, rasiale, religioase, grupurile de imigranți. O preocupare aparte a existat pentru discriminarea practică la adresa femeilor. În ultima perioadă un interes special este acordat studiilor referitoare la discriminarea minorităților sexuale, a persoanelor cu abilități speciale, precum și a vârstnicilor. Domeniile de manifestare a discriminării cele mai investigate au fost sistemul educațional, piața muncii, locuirea.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Aceste grupuri sunt vulnerabile din punct de vedere social si economic. Cei care sunt tinta prejudecatilor si a discriminarii intr-o societate anume vor intampina dificultati de integrare pe piata muncii (nu isi vor gasi locuri de munca pe masura calificarii sau vor fi platiti la nivel inferior celor care apartin grupurilor favorizate), vor avea dificultati in obtinerea beneficiilor publice. Toate aceste ii fac vulnerabili din punct de vedere economic si ii includ in categoria grupurilor cu risc ridicat de saracie. Prejudecatile se situeaza la nivelul judecatilor cognitive si al reactiilor afective.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Discriminarea se manifesta intr-un mod deosebit de subtil si daunator mai ales in domeniul locurilor de munca si al avansarilor din cadrul structurilor.

1.JOB SCHOOL
CENTRU EDUCATIONAL

FPIM M
BRAȘOV

Proiect cofinanțat din **FSE+**

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Teoria conflictelor reale – afirma ca una din cauzele fundamentale ale prejudecatilor, discriminarii si ostilitatii intergrupuri o constituie concurenta dintre grupuri pentru resurse limitate (Sherif, 1966). Conform teoriei conflictelor reale, cu cat exista o mai mare competitie pentru resurse limitate, cu atat vor fi mai intense prejudecatile, discriminarea si ostilitatea intre grupurile in cauza.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

UNIUNEA EUROPEANĂ ȘI DIRECTIVELE PRIVIND NEDISCRIMINAREA

În 2000 au fost adoptate două directive: Directiva de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă interzicea discriminarea pe baza orientării sexuale, a credinței religioase, vârstei și handicapului în domeniul ocupării forței de muncă; Directiva privind egalitatea de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică interzicea discriminarea pe criterii de rasă sau origine etnică în contextul ocupării forței de muncă, dar și în domeniul accesului la sistemul de asistență socială și de asigurări sociale și al accesului la bunuri și servicii.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Aceasta a reprezentat o extindere semnificativă a sferei dreptului privind nediscriminarea la nivelul UE, care a recunoscut faptul că, pentru ca persoanele fizice să-și poată atinge potențialul deplin pe piața muncii, era esențial ca acestora să li se garanteze accesul egal în domenii precum sănătatea, învățământul și locuințele.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

În 2004, Directiva de aplicare a principiului egalității de tratament între femei și bărbați privind accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii a lărgit sfera discriminării pe criterii de sex către domeniul bunurilor și al serviciilor. Cu toate acestea, măsurile de protecție pe criterii de sex nu corespund în totalitate sferei protecției acordate prin Directiva privind egalitatea de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică, întrucât Directiva privind egalitatea de tratament între bărbați și femei în domeniul securității sociale garantează tratamentul egal numai în legătură cu securitatea socială și nu cu sistemul mai larg de asistență socială, cum ar fi protecția socială și accesul la asistență medicală și educație.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Deși orientarea sexuală, credința religioasă, handicapul și vârsta constituie criterii protejate numai în contextul ocupării forței de muncă, la nivelul instituțiilor UE se dezbate în prezent o propunere de extindere a protecției pentru aceste criterii și în domeniul accesului la bunuri și servicii (cunoscută drept „Directiva orizontală”).

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Diversitate – Acceptarea diferențelor și cultivarea asemănărilor

Diversitatea reprezintă acel spectru infinit de diferențe dintre oameni. Întreaga lume, în frunte cu societățile cele mai avansate la nivel global, face eforturi pentru a transmite ideea de acceptare a diversității în toate modurile posibile. De ce? Pentru că s-a dovedit, științific și empiric, că orice comunitate, societate, organizație sau chiar individ, tinde să prospere și să crească atunci când acceptă și integrează diversitatea celor din jur.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Diversitate – Acceptarea diferențelor și cultivarea asemănărilor

De ce ar trebui să acceptăm diferențe care pur și simplu nu „rezonează” cu noi?

Am auzit destul de des respingerea unor conversații din start, doar pentru că tema este foarte greu de „digerat”. Aici este vorba de o alegere personală. Putem să facem mici pași, la nivel personal, pentru ca noi, ca societate, să ne aliniem culturilor care progresează într-un ritm mult mai alert decât noi. Așa cum putem alege să reciclăm selectiv, să stingem lumina atunci când nu o mai folosim sau să nu aruncăm deșeuri pe jos, putem alege să ne „antrenăm” și în sensul acceptării diversității și cultivării asemănărilor funcționale dintre noi.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Diversitate – Acceptarea diferențelor și cultivarea asemănărilor

Cum gestionăm prejudecățile în echipă, din postura de lider?

Ca lideri, avem o și mai mare responsabilitate. Pe lângă antrenamentul cu propria persoană înspre renunțarea la prejudecățile limitative, avem și responsabilitatea transmiterii acestei valori către echipele pe care le coordonăm.

Încă ne găsim adesea în situații în care observăm la alții comportamente sau atitudini discriminatorii și prea des alegem să le trecem cu vederea. Dacă dorim să fim lideri la un alt nivel, este momentul să discutăm mai des despre discriminare și evident opusul ei – acceptarea diversității – așa cum discutăm despre celelalte comportamente sau atitudini disfuncționale. Desigur, aceste conversații pot avea loc unu-la-unu, într-o manieră asertivă și empatică, dar ele trebuie „puse pe masă” cât mai des.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Metodele si tehnicile generale de prevenire a discriminarii de orice fel sunt:

- Prevenirea faptelor de discriminare prin realizarea de campanii de informare, de constientizare privind drepturile omului, efectele discriminarii, principiul egalitatii, cursuri de formare, de informare, proiecte si programe la nivel local, regional si national, realizarea de studii, rapoarte, dialogul dintre partenerii sociali si cu organizatiile neguvernamentale, pentru a lua cunostinta de diferite forme de discriminare si a le combate etc.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Metodele si tehnicile generale de prevenire a discriminarii de orice fel sunt:

- Medierea faptelor de discriminare a partilor implicate in cazul de discriminare, in prezenta reprezentantilor Consiliului National pentru Combaterea Discriminarii. Consiliul National pentru Combaterea Discriminarii urmareste reducerea si eliminarea faptelor de discriminare si nicidecum sa aplice amenzi.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Metodele si tehnicile generale de prevenire a discriminarii de orice fel sunt:

- Investigarea, constatarea si sanctionarea faptelor de discriminare. Pentru analizarea cat mai corecta a cazurilor si pentru luarea deciziilor in cazul petitiilor primite sau autosesizarilor, Colegiul Director dispune de masuri pentru a investiga cazurile, in urma carora acesta constata existenta sau nu a faptei de discriminare si dupa caz, sanctionarea acesteia.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Metodele si tehnicile generale de prevenire a discriminarii de orice fel sunt:

- Monitorizarea cazurilor de discriminare in urma constatarii unor cazuri de discriminare de catre CNCD, prin supravegherea ulterioara a partilor implicate.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Metodele si tehnicile generale de prevenire a discriminarii de orice fel sunt:

- Acordarea de asistenta de specialitate victimelor discriminarii prin explicarea legislatiei celor interesati de catre consilierii juridici ai CNCD, prin indrumarea asistata in ceea ce priveste activitatea de depunere a petitiei si informatii suplimentare ce decurg din aceasta procedura.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

NU SE CONSIDERĂ FAPTE DISCRIMINATORII

Stabilirea cerințelor privind la vârsta minimă și maximă, experiența profesională sau durata de serviciu în procedurile de angajare în câmpul muncii, atunci când acestea sunt prevăzute de lege și sunt necesare într-o societate democratică;

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

NU SE CONSIDERĂ FAPTE DISCRIMINATORII

Tratamentul diferit al persoanelor pe bază de cetățenie sau al apatrizilor, prevăzut de legea sau tratatul internațional la care statul respectiv este parte;

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

NU SE CONSIDERĂ FAPTE DISCRIMINATORII

Protejarea specială a femeilor însărcinate și a mamelor în perioada sarcinii și alăptării, prevăzută de legislație, cu excepția cazurilor în care femeia însărcinată sau mama nu dorește să se folosească de protecție și a informat angajatorul despre aceasta în formă scrisă;

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

NU SE CONSIDERĂ FAPTE DISCRIMINATORII

Stabilirea cerințelor de vârstă și pentru durata serviciului, prevăzute de legislație, pentru scopurile de asigurare a pensiei;

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

NU SE CONSIDERĂ FAPTE DISCRIMINATORII

Tratamentul diferit al persoanelor cu dizabilități în timpul învățământului și dobândirii unei educații pentru efectul satisfacerii necesităților specifice educaționale având drept scop egalizarea șanselor acestora;

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

NU SE CONSIDERĂ FAPTE DISCRIMINATORII

Stabilirea cerințelor privind la vârsta minimă și maximă pentru încadrare în activități de educație sau instruire, atunci când aceasta este justificat în mod obiectiv și în conformitate cu legislația, în funcție de natura educației sau de condițiile în care aceasta este desfășurată;

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

NU SE CONSIDERĂ FAPTE DISCRIMINATORII

Stabilirea cerințelor privind la vârsta minimă și maximă pentru încadrare în activități de educație sau instruire, atunci când aceasta este justificat în mod obiectiv și în conformitate cu legislația, în funcție de natura educației sau de condițiile în care aceasta este desfășurată;

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

NU SE CONSIDERĂ FAPTE DISCRIMINATORII

Tratamentul diferit al persoanelor pe bază de religie, credință sau sex în educația religioasă, inclusiv educație, în scopul de a desfășura o ocupație prevăzută la litera g);

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

NU SE CONSIDERĂ FAPTE DISCRIMINATORII

Măsurile din sfera educației ce asigură echilibrul în ce privește participarea bărbaților și femeilor, în măsura în care acestea sunt necesare;

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

NU SE CONSIDERĂ FAPTE DISCRIMINATORII

Măsurile speciale de care beneficiază persoanele sau grupurile dezavantajate pe baza criteriilor enumerate mai sus, care au drept scop asigurarea egalității de șanse, înmăsura în care acestea sunt necesare;

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

NU SE CONSIDERĂ FAPTE DISCRIMINATORII

Protecția specială a copiilor fără părinți, minorilor, părinților singuratici și a persoanelor cu dizabilități, prevăzută de legislație;

Proiect cofinanțat din **FSE+**

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Bibliografie:

1. <https://www.cncd.ro/ce-este-discriminarea/>
2. <https://mfe.gov.ro/carta-drepturilor-fundamentale-a-uniunii-europene/>
3. chromeextension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/1510-FRA_CASE_LAW_HANDBOOK_RO.pdf
4. <https://www.iqads.ro/articol/60500/diversitate-acceptarea-diferentelor-si-cultivarea-asemanarilor>